

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: A fejlődés pszichológiája és szociológiája				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Arndt Bernadett arndt.bernadett@mome.hu				
Kód: M-TK-106-2	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): MA	A tantárgy helye a tantervben: 1. félév	Kredit: 5	Tanóraszám: 48 Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A kurzus célja és alapelvei: A tárgy célja a fejlődés pszichológiai és szociológiai, egyéni és környezeti meghatározottságának vizsgálata. Az első modul a Fejlődéslélektan központi kérdéseinek és módszereinek tanulmányozása utána a személyiség fogalmának, kontinuitásának, és a személyiségfejlődés útjainak megismerésére és a kognitív fejlődésre fókuszál, életkorok szerinti áttekintés is adva. A témakörök tárgyalása során az előtérben mindig a tanulói személyiség fejleszthetőségének kérdése áll, annak érdekében, hogy a leendő tanárok képesek legyenek az egyéni igényekre és fejlődési feltételekre tekintettel segíteni a tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődését. A második modul a Nevelésszociológia a nevelést-nevelődést befolyásoló szocializációs ágensek megismerésére és hatásuk jellegének feltárására törekszik.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: Alapvető ismeretei vannak az emberre vonatkozó, pedagógiai-pszichológiai szempontból releváns elméletekkel kapcsolatban. Tisztában van a tanulói teljesítményekre ható biológiai, pszichológiai, társadalmi és kulturális tényezők jelentőségével. Ismeri a gyermeki, serdülőkori és ifjúkori fejlődés legfontosabb jellemzőinek pszichológiai hátterét. A pszichés fejlődés életkori és egyéni sajátosságaihoz kapcsolódva ért bizonyos, a fejlődésben jelentkező zavarokat. Tisztában van a sajátos nevelési igény jelentésével. Képesség: A vizuális művészetet eszközként alkalmazza az önismeret, az identitás fejlesztése, alakítása érdekében. Fejlődéslélektani szakaszokat a lényeg kiemelésével összehasonlítja. Példák alapján magyarázza a vizuális megismerés, a fogalmi gondolkodás és cselekvés (pl. alkotás, befogadás) kapcsolatát és lényegét				

Attitűd:

A művészeti nevelésben hitelesen képviseli az alkotás, produktum előállítás fejlesztő szerepének jelentőségét.

Pedagógiai gyakorlata során hitelesen közvetíti a demokratikus társadalmak mindenki által elfogadható közös értékeit.

Miután érti a sajátos nevelési igény fogalmát, a speciális nevelési szükségletek okait, nyitottan fordul a befogadó pedagógia elvei felé.

Autonómia és felelősségvállalás:

Tanártársaival szemben nyitott és együttműködő: kiaknázza a tantárgyközi tanítási lehetőségeket, mind a társművészetek, mind a nem jellemzően művészeti tárgyak oktatásában.

Felismeri az előítéleten és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásait, és azokat szakszerűen kezeli az iskolában és azon kívül is.

Figyelembe veszi a tanulók egyéni sajátosságait, tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, a családok nevelési szokásait és törekvéseit, támaszkodik az ezekben fellelhető értékekre.

Érti az intézményes oktatás keretein kívül eső egyéb nevelési-fejlesztési funkciókat betöltő szervezetek, intézmények, közösségek (pl. múzeum), szerepét.

Érzékeny a hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletektől övezett kisebbségi létből fakadó nehézségekre.

Ismeri és érti a vizuális nevelés és a környezeti nevelés kapcsolatát.

A vizuális nevelés lehetőségein keresztül tudatosan képviseli a fenntarthatóság elvét.

Adott fejlesztési célokat figyelembe véve tudatosan törekszik a különböző adottságokkal, képességekkel és előzetes tudással rendelkező tanulók sajátosságainak megfelelő módszerek megválasztására, és alkalmazására.

A tanítás-tanulás eredményessége érdekében folyamatosan reflektálja tevékenységét, és törekszik a folyamat újraértelmezésére és továbbfejlesztésére.- Különböző pedagógiai helyzetekben törekszik az iskolai szereplőkkel való (pl. kollégákkal, tanulókkal, szülőkkel) konstruktív együttműködésre.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

- 1) Az emberi fejlődés tanulmányozása – gének és környezet
- 2) A méhen belüli fejlődés
- 3) Csecsemőkor
- 4) Kisgyermekkor 1. – Kognitív fejlődés
- 5) Kisgyermekkor 2. – Társas és érzelmi fejlődés
- 6) Iskoláskor
- 7) Serdülőkor

8) Felnőttkor és időskor

9) A pszichoszociális fejlődés

10) Morális fejlődés, végrehajtó funkciók, önkontroll

12) A szocializáció közegei

12) A fejlődés zavarai

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Az oktatás rendjéhez igazodva, tervezetten tantermi környezetben. A hallgatók feladatai az órai részvétel, az anyaggyűjtés, az önálló véleményalkotás.

Értékelés:

Szóbeli vizsga a kötelező irodalomból és az órán elhangzottakból.

Az érdemjegy kiszámítása:

Vizsgaeredmény (70%) és órai aktivitás (30%) alapján történik.

Kötelező irodalom: Cole, M. és Cole, S. R. (2003) Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó

Ajánlott irodalom: Varga Aranka (szerk) (2015): A nevelésszociológia alapjai, PTE-BTK

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,*
- *felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,*
- *más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,*
- *teljes felmentés adható.*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

E-mail egyeztetés alapján csütörtökön és pénteken 10-14 óra között.